

UYUŞTURUCU VE PSİKOTROP MADDELERİN KAÇAKÇILIĞINA KARŞI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMESİ (VİYANA KONVANSİYONU)

Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi Konferans genel kurulunun 19 Aralık 1988 tarihli 6.toplantısında kabul edilmiştir.

Bu Sözleşmeye Taraf Devletler,
Bireylerin sağlık ve refahını ciddi bir biçimde tehdit eden ve toplumun ekonomik, kültürel ve siyasal temellerine zararlı etkileri olan uyuşturucu ve psikotrop maddelerin yasadışı üretimi ve talebi ile kaçakçılığının yaygın boyutlarından ve gösterdiği artıştan derin endişe duyarak ,

Ölçülemeyecek boyutlara ulaşan bir tehlike oluşturan uyuşturucu ve psikotrop madde kaçakçılığının sürekli bir şekilde toplumdaki çeşitli gruplar içinde gittikçe yaygınlaşmakta olmasından ve özellikle çocukların dünyanın bir çok bölgesinde bir uyuşturucu madde tüketici pazarı olarak sömürülmesi ve uyuşturucu ve psikotrop maddelerin yasadışı üretim, dağıtım ve ticaretinde kullanılmasından endişe duyarak,

Devletlerin yasal ekonomilerinin temellerini çökerten ve egemenlik, güvenlik ve istikrarını tehdit eden kaçakçılık ile diğer benzer örgütlü suçlar arasındaki bağların varlığını kabul ederek,

Kaçakçılığın, ortadan kaldırılması amacıyla, ivedi önlemler alınmasını ve birinci öncelik verilmesini gerektiren uluslararası bir suç olduğunu da kabul ederek,

Kaçakçılığın ülkeler ötesi suç örgütlerinin Devletin yapısına, yasal mali ve ticari faaliyetlere ve topluma her düzeyde nüfuz etmesine, bozmasına yoldan çıkarmasına imkan veren büyük mali kâr ve servet sağladığının bilincinde olarak,

Kaçakçıları bu suçlarından sağladıkları kazançlardan mahrum ederek, kaçakçılık yapmalarına neden olan temel saiki böylece ortadan kaldırmaya kararlı olarak

Uyuşturucu ve psikotrop maddelerin kötüye kullanılması sorununun temelinde yatan nedenleri ve özellikle bu maddelere olan yasadışı talebi ve kaçakçılığından elde edilen büyük kazançları ortadan kaldırmayı arzu ederek,

Uyuşturucu ve psikotrop maddelerin imalinde kullanılan ve kolaylıkla temin edilebildikleri için bu tür maddelerin gizlice imalinde artışa yol açan kimyasal maddelerle eritkenler gibi belirli maddelerin denetimi için önlem alınması gerektiğini göz önünde tutarak

Deniz yoluyla yapılan kaçakçılığın önlenmesi için uluslararası işbirliğini geliştirmeye kararlı olarak

Kaçakçılığın ortadan kaldırılmasının tüm Devletlerin ortak sorumluluğunda bulunduğuna ilişkin ve bu amaçla uluslararası işbirliği çerçevesinde eşgüdümlü bir eylemin gerekli olduğuna inanarak

Birleşmiş Milletlerin uyuşturucu ve psikotrop maddelerin denetimi konusundaki yetkinliğini belirterek ve bu denetimle ilgili diğer uluslararası kuruluşların Birleşmiş Milletler çerçevesinde faaliyet göstermelerini dileyerek,

Uyuşturucu ve psikotrop maddeler konusunda yürürlükte bulunan antlaşmaların yönlendirici ilkelerini ve bu antlaşmaların tesis ettiği denetim sistemlerini teyit ederek,

Uyuşturucu madde kaçakçılığının boyutlarını , yaygınlığını ve vahim sonuçlarını göğüsleyebilmek amacıyla 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi, 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesini Değiştiren 1972 tarihli Protokol ile Değiştirilmiş 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi ve 1971 tarihli Psikotrop Maddeler Sözleşmesiyle getirilmiş olan önlemlerin güçlendirilmesi ve yeni önlemler getirilmesi gerektiğini kabul ederek ,

Kaçakçılığı oluşturan uluslararası suç nitelikli eylemlerin önlenilmesi amacıyla , cezai konularda uluslararası işbirliğine olanak: sağlayan etkin hukuki olanakların güçlendirilmesi ve geliştirilmesinin de önemini kabul ederek.

Doğruca kaçakçılığa karşı ve sorunun özellikle uyuşturucu ve psikotrop maddeler konusunda mevcut uluslararası ;antlaşmalarda değinilmeyen yönleri de dahil olmak üzere her yönünü bir bütün olarak değerlendiren kapsamlı, etkili ve uygulanabilir bir uluslar arası sözleşme akdetmek arzusuyla,

Aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır:

Madde 1

Tanımlar

Aşağıda yer alan tanımlar, aksi özellikle belirtilmedikçe veya metin başka türlü anlaşılmasını gerektirmedikçe, Sözleşmenin bütün hükümlerinde uygulanacaktır:

(a) "Organ", 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi ve 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesinde Değişiklik Yapan 1972 tarihli Protokol Tarafından Değiştirilmiş olan o Sözleşme uyarınca kurulan Uluslararası Uyuşturucu Maddeler Kontrol Organı demektir.

(b) "Kenevir bitkisi", kenevir türünden herhangi bir bitkiyi ifade eder.

(c) "Koka ağacı", erythroxyton türünden tüm bitkileri ifade eder

(d) "Ticari nakliyecisi", ücret, kira veya başka herhangi bir kazanç karşılığında insan, mal veya posta taşıyan herhangi bir kamu, özel veya bunlar dışında herhangi bir tüzel kişi veya insan demektir.

- (e) "Komisyon", Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyinin Uyuşturucu Maddeler Komisyonu demektir.
- (f) "Müsadere", hakkın kaybedilmesi kavramı da dahil olmak üzere, mahkeme veya başka bir yetkili makamın kararıyla mülkiyetin sürekli olarak kaybedilmesi demektir .
- (g) "Kontrollü teslimat", Sözleşmenin 3. maddesinin 1. Fıkrasında yer alan suçların işlenmesine iştirak etmiş olan kişilerin belirlenmesi amacıyla, kaçak veya kaçak olmasından şüphelenilen bir biçimde sevk edilen uyuşturucu veya psikotrop maddelerin, bu Sözleşmenin eki I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerin veya onların yerine geçen maddelerin, ilgili ülkelerin yetkili makamlarının bilgisi ve denetimi altında bir veya bir. çok ülke itibarıyla girişine, geçişine veya çıkışına olanak veren yöntemi ifade eder.
- (h) "1961 Sözleşmesi", 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi demektir .
- (i) "Değiştirilmiş 1961 Sözleşmesi", 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesinde Değişiklik Yapan 1972 Protokolü ile Değiştirilmiş olan 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi demektir.
- (j) "1971 Sözleşmesi", 1971 tarihli Psikotrop Maddeler Sözleşmesi demektir .
- (k) "Konsey", Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi demektir.
- (l) "Bloke etmek" veya "el koymak", mahkeme veya yetkili bir makam kararıyla, bir malın devri ve başka bir mala dönüştürülmesi işlemlerinin geçici olarak men edilmesi veya malın geçici olarak muhafaza edilmesi yahut kontrol altında bulundurulması demektir.
- (m) "Kaçakçılık", bu Sözleşmenin 3. maddesinin 1. ve 2. fıkralarında yer alan suçlar demektir.
- (n) "Uyuşturucu madde", 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesinin ve 1961 Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesinde Değişiklik Yapan 1972 Protokolü ile Değiştirilmiş 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Sözleşmesinin I ve II numaralı Cetvellerinde yer alan doğal veya yapay her türlü madde demektir .
- (o) "Afyon haşhaşı", Papaver Somniferum L. türünden olan bitki demektir.
- (p) "Kazanç", 3. maddenin 1. fıkrasında yer alan suçların işlenmesinden doğrudan veya dolaylı olarak kaynaklanan her türlü malvarlığı demektir.
- (q) "Malvarlığı (mamelek)", maddi veya gayri maddi, menkul veya gayrimenkul fiziki varlığı olan veya olmayan her türlü mal ile bunlar üzerinde mülkiyet veya yararlanma veya yararlanma hakkını gösteren hukuki belgeler veya senetler demektir.
- (r) "Psikotrop madde", 1971 tarihli Psikotrop Maddeler Sözleşmesinin eki I, II, III ve IV numaralı cetvellerde yer alan doğal veya yapay, herhangi bir madde veya doğal ürün demektir.
- (s) "Genel Sekreter", Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri demektir .
- (t) "I numaralı Tablo" ve "II numaralı Tablo", 12. madde çerçevesinde üzerinde değişiklik yapılabilen ve bu Sözleşmenin ekini oluşturan madde listeleri demektir.
- (u) "Transit Devlet", uyuşturucu ve psikotrop maddeler ile I ve II numaralı tabloda kayıtlı maddelerin yasadışı yollardan toprakları üzerinde geçirildiği , ancak bunların ne kaynaklandığı ne de nihai varış yeri olan devlet demektir.

Madde 2

Sözleşmenin Kapsamı

1. Bu Sözleşme, uyuşturucu ve psikotrop madde kaçakçılığının uluslararası boyutu bulunan değişik yönleri daha etkin bir biçimde mücadele etmelerini sağlayabilmek için Taraflar arasındaki işbirliğini artırmayı amaçlamaktadır. Sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde, Taraflar, kendi hukuk sistemlerinin temel hükümlerine uygun olarak, yasa yapmak ve idari önlemler dahil gereken önlemleri alacaklardır.
2. Taraflar bu Sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini Devletlerin egemen eşitliği ve toprak bütünlüğü ile başka Devletlerin içişlerine karışılmaması ilkelerine uygun bir biçimde yerine getireceklerdir.
3. Her bir Taraf, başka bir Tarafın ülkesinde bu ikinci Tarafın kendi iç hukuku ile sadece kendi makamlarına verilmiş olan kazai yetkiyi ve görevleri ifa etmekten kaçınacaktır.

Madde 3

Suçlar ve Yaptırımlar

1. Her bir Taraf, aşağıda sayılan fiilleri, kasti olarak işlendiği zaman, kendi hukukunda suç olarak ihdas etmek için gerekli önlemleri alacaktır:
 - (a) (i) 1961 Sözleşmesi, Değiştirilmiş 1961 Sözleşmesi veya 1971 Sözleşmesi hükümlerine aykırı olarak herhangi bir uyuşturucu veya psikotrop maddenin üretimi, imalatı, çıkarılması, hazırlanması, arzı satışı, dağıtımını, satışı, hangi koşulda olursa olsun teslimi, simsarlığı, sevki, transit sevki, nakli, ithali veya ihracı ;
 - (ii) 1961 Sözleşmesi ve Değiştirilmiş 1961 Sözleşmesi hükümlerine aykırı olarak uyuşturucu madde üretmek amacıyla .Afyon haşhaşı, Koka ağacı veya Hint keneviri bitkisi yetiştirilmesi;
 - (iii) Yukarıda (i) bendinde sayılı olan herhangi bir amaç için herhangi bir uyuşturucu veya psikotrop maddenin bulundurulması veya satın alınması
 - (iv) Uyuşturucu veya psikotrop maddelerin kaçak ekimi, üretimi veya imalatı için kullanılacağını bilerek teçhizat, malzeme veya I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerinin imalatı, nakli veya dağıtımını;
 - (v) Yukarıdaki (i), (ii), (iii) veya (iv) bentlerde yer alan suçların düzenlenmesi., yönetimi veya bunlar için mali kaynak sağlanması;
- (b) (i) bir mamelekin bu fıkranın (a) bendindeki suç veya suçlardan birinden veya suç veya suçlardan birine iştiraktan kaynaklandığını bilerek, mamelekin gayri meşru kaynağını gizlemek veya olduğundan değişik göstermek veya böyle bir suçun işlenmesine karışmış bir kişinin eylemlerinin yasal sonuçlarından kaçmasına yardımcı olmak amacıyla, bu mamelekin bir başka mameleke dönüştürülmesi veya devredilmesi;
- (ii) 1. Fıkranın (a) bendinde belirtilen suçlardan birinden veya bunlardan birine

iştirakten kaynaklandığını bilerek mal varlığının gerçek niteliğinin, kaynağının, bulunduğu yerin ,yaralanma hakkının ,hareketlerinin , üzerindeki yararlanma hakkının. hareketlerinin, üzerindeki hakların ve kime ait olduğunun gizlenmesi veya olduğundan değişik gösterilmesi ,

(c) .Anayasa ilkeleri ve hukuk: sisteminin temel kavramları saklı kalarak:

(i) Mülkiyetin edinilmesi sırasında. 1.fıkranın (a) bendinde belirtilen suçlardan birinden veya bunlardan birine iştirakten kaynaklandığını bilerek, bir mal varlığının edinilmesi sahip olunması veya kullanılması

(ii) Uyuşturucu veya psiko trop maddelerin kaçak olarak yetiştirilmesi. üretimi veya imalatında kullanıldığını veya kullanılacağını bilerek gerekli teçhizata veya malzemeye veya I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelere sahip olunması;

(iii) Bir başkasının. bu maddede yer alan suçlardan birini ne şekilde olursa olsun işlemeye veya uyuşturucu veya psiko trop maddeleri kaçak olarak kullanmaya açıkça yöneltilmesi veya teşvik edilmesi

(iv) Bu maddede yer alan suçlardan herhangi birine katılması bu amaçla örgütlenilmesi veya işbirliği yapılması, teşebbüste bulunulması ve suçun işlenmesine yardımcı olunması, kolaylık sağlanması ve yol gösterilmesi.

2. Her bir Taraf, Anayasa ilkeleri ve hukuk sisteminin temel kavramları saklı kalmak koşuluyla, kişisel kullanım için ve 1961 Sözleşmesi, Değiştirilmiş 1961 Sözleşmesi ve 1971Sözleşmesi hükümlerine aykırı bir şekilde ve bu kasıtlı uyuşturucu ve psiko trop maddelerin bulundurulması, satın alınması ve üretilmesini kendi mevzuatı çerçevesinde suç olarak ihdas etmek için gerekli önlemleri alacaktır.

3. Bu maddenin 1. Fıkrasında belirtilen suçların oluşumu için gerekli unsur olarak bilgi, niyet veya amacın bulunup bulunmadığı, olaya ilişkin objektif olgulara bakılarak saptanabilecektir.

4. (a) Taraflar bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçların işlenmesini bu suçların ciddi niteliğine uygun olarak hapis veya hürriyeti kısıtlayıcı diğer cezalar, para cezası ve müsadere gibi cezai yaptırımlara tabi tutacaklardır

(b) Bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçlardan biri için verilen mahkumiyet veya cezaya ek olarak, Taraflar, failin tedavisi, eğitimi, topluma uyumu ve katılımına yönelik önlemler alınmasını sağlayabileceklerdir.

(c) Yukarıdaki bentlerde ver alan hükümlere karşın, önemsiz nitelikteki suçların söz konusu olduğu uygun durumlarda. Taraflar, mahkumiyet veya ceza yerine eğitim, topluma uyum ve katılım gibi önlemler ile failin uyuşturucu madde bağımlısı olması halinde tedavi ve tedavi sonrası bakımını da sağlayabileceklerdir.

(d) Taraflar. bu maddenin 2.. fıkrasında belirtilen suçlara ilişkin mahkumiyet veya cezaların yerine veya bunlara ek olarak „failin tedavisi, eğitimi, tedavi sonrası bakımı, topluma uyumu ve katılımına ilişkin önlemler alınmasını sağlayabileceklerdir.

5 Taraflar. mahkemelerinin ve yargı yetkisi bulunan öteki makamlarının, bu maddenin 1. Fıkrasında belirt!en suçların işlenmesini özellikle ağırlaştırıcı aşağıdaki türden

somut koşulları göz önünde tutmasını sağlayacaklardır

(a) Failin üyesi olduğu suç örgütünün suça iştirak etmiş olması;

- (b) Failin başka uluslararası örgütlü suçlara iştirak etmiş olması;
- (c) Failin işlenen suçun kolaylaştırdığı yasadışı başka faaliyetlere katılmış olması;
- (d) Failin şiddet veya silah kullanmış olması;
- (e) Failin kamu görevlisi olması ve suçun bu göreviyle ilişkili olması;
- (f) Reşit olmayan küçüklerin mağdur veya suça alet edilmiş olması;
- (g) Suçun bir cezaevinde, Eğitim kurumunda, sosyal hizmet tesisinde veya bunlara çok yakın yerlerde veya öğrencilerin sosyal, eğitsel veya sportif faaliyetlerde buldukları başka yerlerde işlenmiş olması;
- (h) İlgili Tarafın mevzuatı elverdiği ölçüde, kendi ülkesinde veya başka bir ülkede özellikle benzer suçlardan daha önce de mahkumiyet karan bulunması.
6. Taraflar bu maddede belirtilen suçlarla ilgili olarak ve bu tür suçların işlenmesine karşı caydırıcılık ihtiyacını göz önünde bulundurarak, mevzuatları uyarınca yargı yetkisinde mevcut olabilecek takdir hakkının bu suçlara ilişkin yasal önlem ve uygulamaların en etkili düzeye çıkarılabilmesi amacıyla kullanılmasını sağlamaya çalışacaklardır.
7. Taraflar, bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçlardan mahkum olan kişilerin erken veya şartlı salıverilmesi olasılığı değerlendirilirken, mahkemelerin veya öteki yetkili makamların bu suçların ciddi niteliğini ve bu maddenin 5. Fıkrasındaki sayılan koşullar göz önünde tutmasını sağlayacaklardır.
8. Taraflar, kendi mevzuatları çerçevesinde ve uygun durumlarda, bu maddenin 1. Fıkrasında belirtilen suçlara karşı gerekli yasal işlemlerin başlatılabilmesine olanak sağlayacak şekilde uzun bir zaman aşımı süresi belirleyeceklerdir ,bu süre, zanlının adaletten kaçabilmiş olduğu durumlar için daha da uzun olarak saptanacaktır.
9. Her bir Taraf, kendi hukuk sistemine uygun olarak, bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen bir suçtan itham edilen veya zanlı olan ve kendi ülkesinde bulunan herhangi kişinin gerekli ceza davasında hazır bulunması için gerekli önlemleri alacaktır .
10. Bu Sözleşme ve özellikle 5,6,7 ve 9. maddeleri uyarınca Taraf ülkeler arasında işbirliği yapılabilmesi amacıyla ve Tarafların anayasal kısıtlamaları ve temel mevzuatları haleldar edilmemek koşuluyla, bu maddede belirtilen suçlar mali veya siyasi suç olarak kabul veya siyasi saikli olarak mütalaa edilmeyecektir.
11. Bu maddenin hiç bir hükmü, bu maddede değinilen suçların ve bu konudaki yasal savunma yöntemlerinin tanımının ı her bir Taraf ülkenin kendi iç mevzuatı çerçevesinde yapılması ve bu suçların aynı mevzuata uygun olarak takip edilmesi ve cezalandırılması ilkesini haleldar etmeyecektir.

Madde 4

Kazai Yetki

1. Her bir Taraf:

(a) 3. maddenin 1. Fıkrasında belirtilen suçlara ilişkin olarak kazai yetkisini ihdas etmek amacıyla:

(i) Suçun kendi ülkesinde işlenmesi halinde;

(ii) Suçun işlenmesi anında, mevzuatına uygun olarak kendi bayrağını taşıyan bir gemide veya kendi makamlarına kayıtlı bir hava taşıtında işlenmesi halinde gerekli

önlemleri alacaktır.

(b) 3. Maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçlara ilişkin olarak kazai yetkisini ihdas etmek amacıyla:

(i) Suçun kendi vatandaşlarından veya genellikle kendi ülkesinde ikamet eden biri tarafından işlenmesi;

(ii) Suçun bir gemide işlenmesini halinde bu tarafın suçun işlendiği gemi hakkında 17. Madde uyarınca ve kazai yetkinin sadece o maddenin 4. ve 9. Fıkralarında değinilen anlaşma veya düzenlemeler çerçevesinde kullanılması koşuluyla yetkili kılınması;

(iii) 3. maddenin 1. Fıkrasında belirtilen suçlardan birinin kendi ülkesinde işlenmesi 3. maddenin 1. fıkrasının (c),(iv) bendinde belirtilen suçun kendi ülkesi dışında işlenmesi hallerinde gerekli tedbirleri alabilecektir.

2. Her bir taraf:

(a) Kendi ülkesinde bulunan ve 3. maddenin 1. Fıkrasında belirtilen suçlardan birini işlediği varsayılan kişiyi:

(i) Suçun kendi ülkesinde veya suçun işlenmesi anında kendi bayrağını taşıyan bir gemide veya kendi makamlarına kayıtlı bir hava taşıtında; veya

(ii) Suçun kendi vatandaşlarından biri tarafından biri tarafından işlenmiş olması;sebebiyle başka bir Tarafa iade etmemesi halinde, bu suçlar üzerinde kazai etkisini ihdas etmek amacıyla gerekli olabilecek önlemleri de alacaktır .

(b) Suçu işlediği varsayılan kişinin kendi ülkesinde bulunması ve bu kişiyi başka bir tarafa iade etmemesi halinde, 3. Maddenin 1 .fıkrasında belirtilen suçlar üzerinde kazai yetkisini ihdas etmek amacıyla da gerekli olabilecek önlemleri alabilecektir.

3. Bu Sözleşme taraf bir Devletin iç hukuku uyarınca cezai konularda ihdas etmiş olduğu kaza yetkisini kullanmasını engelleyemez.

Madde 5

Müsadere

1. Her bir Taraf:

(a) 3. maddenin fıkrasında belirtilen suçlardan elde edilmiş kazançları veya değeri bu kazançlara tekabül eden mal varlığını

(b) 3. maddenin I. fıkrasında belirtilen suçların her ne şekilde olursa olsun işlenmesinde kullanılan veya kullanılması amaçlanan uyuşturucu ve psicotrop maddeler ,malzeme ve teçhizatı veya öteki araç ve gereçleri müsadere edebilmek için gerekli önlemler alacaktır.

2. Her bir Taraf, bu maddenin 1 fıkrasında belirtilen kazançların malvarlıklarının araç gerecin ve başka her şeyin gerektiğinde müsadere edilebilmesi amacıyla ,yetkili makamlarının bunları belirlemesi ,izlemesi ve bloke etmesi veya el koymasına olanak sağlamak için ilgili makamlarını yetkili kılmak amacıyla da gerekli önlemleri alacaklardır

3. Bu maddede değinilen önlemlerin uygulanabilmesi için her bir taraf mahkemelerini veya diğer makamlarını, banka kayıtlarının ve mali veya ticari kayıtların istenmesi veya bunlara el konulması talimatı vermeye yetkili kılacaktır

Taraflar bu fıkradaki hükümlerin uygulanmasından , banka hesaplarının gizliliği gerekçesiyle kaçınamayacaklardır

4. (a) Bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen kazançların, malvarlıklarının ,araç gerecin ve başka her şeyin ülkesinde bulunduğu Taraf, 3. maddenin I. fıkrasında belirtilen suçlar üzerinde kazai yetkisi olan başka bir Tarafın bu madde uyarınca bir talepte bulunması durumunda :

(i) Müsadere karar alınması için talebi yetkili makamlarına iletilecek ve bu kararın alınması halinde uygulanmasını sağlayacak; veya

(ii). Bu maddenin 1. fıkrasına uygun olarak talep eden Devlet tarafından alınmış olan ve talep edilen Devletin ülkesinde bulunan 1. fıkrada belirtilen kazançlara,malvarlıklarına araç-gerece ve başka herzeve ilişkin müsadere kararını talep çerçevesinde uygulanması için yetkili makamlarına iletilecektir.

(b) 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen bir suç üzerinde kazai yetkisi olan bir diğer Tarafın talebi üzerine kendisinden talepte bulunulan Taraf, gerek talep eden tarafın gerek bu fıkranın (a) bendi uyarınca aynı Tarafın talebi üzerine kendisinin vereceği müsadere kararının infazına esas olmak üzere, bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen kazançların malvarlığının ,senetlerin veya başka her şeyin belirlenmesini. izlenmesini, bloke edilmesini veya bunlara el konulmasını sağlayacak önlemleri alacaktır .

(c). Bu fıkranın (a) ve(b).bentlerinde öngörülen karar ve işlemler, talepte bulunulan Tarafça kendi .iç hukuku ve usul kurallarına .veya talepte bulunan Taraf ile yürürlükte bulunan ikili veya çok taraflı anlaşma, anlaşma veya düzenlemelere uygun olarak yerine getirilecektir

(d) 7. Maddenin 6 ila 19. fıkraları durumun ayrıntıları bakımından gerektirebileceği değişikliklerle uygulanır .Bu madde çerçevesinde yapılan talepler,7. Maddenin 10. Fıkrasında öngörülen bilgilere ilave olarak ,aşağıdaki bilgileri de içerecektir:

(i) Talebin bu fıkranın (a) (i) bendi çerçevesinde yapılması halinde talep edilen tarafın iç hukukuna uygun olarak müsadere kararı almasına imkan sağlayacak şekilde ,müsadere edilecek malvarlığının tanımı ile talep eden Tarafın dayandığı olguları içeren bir açıklama:

(ii) Talebin (a) (ii) bendine göre yapılması halinde, talep eden Tarafın aldığı ve talebe esas olan müsadere kararının tasdikli bir örneği, olguların bir açıklaması ve kararın hangi sınırlar içinde içinde uygulanmasının talep edildiğini gösterir bilgiler

(iii) Talebin (b) bendine göre yapılması halinde, talebe esas teşkil eden olgulara ilişkin bir açıklama ve yapılması istenen işlemlerin bir tanımı .

(e) Her bir taraf, bu fıkranın ,uygulanmasını sağlayan kanun ve tüzüklerin metinleri ile ileride bu kanun ve tüzüklerde yapılacak değişikliklerin metinlerini Genel Sekretere bildirecektir.

(f) Bir Taraf, bu fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki önlemlerin alınmasını konuya ilişkin bir antlaşmanın bulunması koşuluna bağlamaya karar verirse , bu Sözleşmeyi gerekli ve yeterli antlaşma zemini olarak kabul edecektir.

(g) Bu madde uyarınca uluslararası işbirliğini daha etkin kılmak için, Taraflar ikili veya çok taraflı anlaşma, antlaşma ve düzenlemeler akdetmek için çaba göstereceklerdir

5. (a) Bir Taraf, bu maddenin 1. veya 4. Fıkraları uyarınca müsadere ettiği

malvarlıkları ve kazançlar üzerinde, iç hukuku ve idari usulleri çerçevesinde tasarrufla bulunacaktır

(b) Bu madde uyarınca diğer bir Tarafın talebi üzerine harekete geçmesi halinde, bir Taraf:

(i) Bu kazançlara ve malvarlığına eşdeğerde parayı veya bunların satışından sağlanan parayı veya söz konusu kazanç ve malvarlığının önemli bir bölümünü uyuşturucu ve psikotrop maddelerin kötüye kullanımı ve kaçakçılığıyla mücadelede uzmanlaşmış uluslararası kuruluşlara devri;

(ii) Bu kazançları veya malvarlığını veya bunların sayılarından sağlanan parayı, iç hukukuna, idari usullerine veya bu amaçla akdedilmiş ikili veya çok taraflı anlaşmalara uygun olarak düzenli bir biçimde veya her olay için ayrı ayrı olarak diğer taraf Devletler ile paylaşabilme,

hususlarını içeren anlaşmalar akdedilmesini özellikle göz önünde tutabilecektir

6. **(a)** Eğer bu kazançlar başka malvarlıklarına çevrilmiş veya dönüştürülmüş ise, söz konusu kazançların yerine bu malvarlıkları bu maddede öngörülen önlemlere konu olacaktır.

b) Eğer bu kazançlar yasal yollardan iktisap edilmiş malvarlıklarıyla karışmış bulunuyorsa, el koyma ve bloke etme konusundaki yetkiler saklı kalmak kaydıyla, bu malvarlıkları karışan kazançların tahmini değeri kadar müsadere edilecektir :

(c) (i) Bu kazançlardan ;

(ii) Bu kazançların dönüştürüldükleri veya çevrildikleri malvarlıklarından veya, kazançların aynı şekil ve ölçüde bu maddede yer alan önlemlere tabi olacaklardır

7. Her bir Taraf, müsadereye tabi olabileceği ileri sürülen kazançların veya diğer malvarlıklarının yasal kaynağına ilişkin olarak, iç hukukunun ilkelerine ve adli yargılama ve diğer usullerine uygun ölçüler içinde, ispat yükümlülüğünün değiştirilmesini kararlaştırabilecektir

8. Bu maddenin hükümleri, iyi niyetli üçüncü kişilerin haklarına zarar getirecek şekilde

yorumlanamayacaktır .

9. Bu maddenin hiçbir hükmü, bu maddede öngörülen önlemlerin Taraf her Devletin iç hukukuna uygun ve tabi olarak tanımlanması ve uygulanması ilkesine zarar vermeyecektir .

Madde 6

Suçluların İadesi

1. Bu madde, 3. maddenin 1. fıkrasına uygun olarak Taraf Devletler tarafından belirlenen suçlara uygulanacaktır.

2. Bu maddenin kapsadığı suçların her biri. failinin iade edilebileceği suçlar olarak Taraflar arasında yürürlükte olan suçluların iadesi antlaşmalarına dahil gibi kabul edilecektir. Taraflar aralarında akdedecekleri bütün suçluların iadesi antlaşmalarına bu suçları failinin iade edilebileceği suç olarak dahil etmeyi taahhüt ederler.

3. Suçluların iadesini bu amaçla yapılmış bir antlaşma bulunması koşuluna bağlayan bir Taraf. antlaşma akdetmemiş olduğu diğer bir Tarafın suçunun iadesi

talebi aldığı takdirde, bu madde kapsamına giren bütün suçlar için bu Sözleşmeyi failin iadesi konusunda yasal dayanak olarak kabul edebilecektir. Bu Sözleşmeyi failin iadesi için yasal dayanak olarak kullanabilmek üzere daha ayrıntılı yasal düzenlemelere ihtiyaç duyacak Taraflar. gerekebilecek bu yasaların çıkarılması hususunu göz önünde bulunduracaklardır.

4. Suçluların iadesini bu amaçla yapılmış bir antlaşma bulunması koşuluna bağlamayan Taraflar, bu maddenin kapsadığı suçları kendi aralarında faili iade edilebilir suç olarak kabul edeceklerdir.

5. Suçluların iadesi. iade talebinin reddi durumunda buna neden olan gerekçeler de dahil olmak üzere, talep edilen Tarafın hukuku veya o olay için geçerli suçluların iadesi antlaşmalarıyla belirlenen koşullara tabi olacaktır.

6. Talep edilen Taraf, bu madde uyarınca yapılan talepleri değerlendirirken, adli ve ya öteki yetkili makamlarının, iadenin kişinin ırla. dini, milliyeti veya siyasi düşünceleri nedeniyle takibata uğramasını veya cezalandırılmasını kolaylaştıracağına veya iade talebinden etkilenen herhangi bir kişinin bu sebeplerden herhangi biri nedeniyle zarara uğrayacağına ilişkin ciddi endişeleri olması halinde, talebi reddedebilir.

7. Taraflar. bu maddenin kapsadığı suçlara ilişkin iade işlemlerini çabuklaştırmaya ve kanıt sağlanması gereklerini basitleştirmeye çalışacaklardır.

8. Talep edilen Taraf, kendi iç hukuku ve taraf olduğu suçluların iadesi antlaşmaları hükümlerine tabi olarak, talep eden Tarafın talebi üzerine ve durumun gerektirdiği ve ivedi bir durum arz ettiği yolunda ikna olduğu takdirde. iade işleminin karara bağlanması işlemlerinde hazır bulunmasını sağlamak amacıyla, ülkesinde bulunan ve iadesi talep edilmiş olan kişiyi tutuklayabilecek veya bu kişiye ilişkin olarak gerekli gördüğü öteki önlemleri alabilecektir.

9. Kendi iç hukuku ile ihdas edilmiş olan kazan yetkisi saklı kalmak koşuluyla failin kendi ülkesinde bulunması halinde Taraf Devlet:

(a) 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçlardan birini işlemiş bir kişiyi

4.maddenin 2.fıkrasının (a) bendinde belirtilen nedenlerle iade etmediği takdirde ve talep eden Devlet ile

aksi kararlaştırılmadıysa, cezai kovuşturma açılması için olayı yetkili makamlarına intikal ettirecektir.

(b) Bu tür bir suçun failini iade etmemesi ve bu suçla ilgili olarak 4. maddenin 2.fıkrasının (b) bendi uyarınca kendisinin kazan yetkisinin bulunması halinde ve talep eden Taraf meşru yetkisini korumak amacıyla aksini istemediği takdirde cezai kovuşturma açılması için olayı yetkili makamlarına ileticektir.

10. Bir cezanın infazı amacıyla yapılan iade talebi, suçlunun talep edilen Devletin vatandaşı olması nedeniyle reddedilirse. talep eden Tarafın başvurusu halinde talep edilen Devlet kendi mevzuatının cevaz vermesi durumunda ve bu mevzuat çerçevesinde talep eden ülkenin mevzuatına göre verilmiş ceza kararını veya kalan cezayı uygulama olanaklarını araştıracaktır.

11.Taraflar, suçluların iadesine imkan sağlamak veya etkinliğini arttırmak amacıyla ikili veya çok taraflı anlaşmalar akdetmek için çaba göstereceklerdir.

12. Taraflar, bu maddenin kapsadığı suçları nedeniyle hapis cezası veya hürriyeti bağlayıcı başka cezalara mahkum edilmiş kişilerin cezalarını çekmek üzere kendi

ülkelerine naklini konu alan özel veya genel nitelikli ikili veya çok taraflı anlaşmalar akdedilmesi olanaklarını araştırabileceklerdir.

Madde 7

Adli Yardımlaşma

1. Taraflar, 3. Maddenin I. fıkrasında belirtilen suçların soruşturulmasında, cezai takibatında ve yargılanmasında bu madde uyarınca ve karşılıklı olarak en geniş biçimde adli yardımda bulunacaklardır.

2. Bu madde uyarınca yapılacak adli yardım aşağıdaki herhangi bir amaçla talep edilebilecektir:

(a) Tanık dinlemek veya ifade almak;

(b) Adli belgelerin tebligatı;

(c) Arama ve el koyma;

(d) Eşya ve yer incelemesi;

(e) Bilgi ve kanıt sağlamak;

(f) Banka kayıtları, muhasebe belgeleri, şirket dosyaları ve ticari belgeler de dahil olmak üzere ilgili belge ve kayıtların asıllarını veya tasdikli suretlerinin sağlanması;

(g) Delil toplamak amacıyla kazançların, malvarlıklarının, araç-gerecin veya diğer şeylerin belirlenmesi veya izlenmesi.

3. Taraflar, talep edilen Tarafın iç hukukunun cevaz verdiği başka herhangi bir şekilde de adli yardımlaşmada bulunabilirler.

4. Taraflar, talep üzerine ve mevzuatlarının ve iç uygulamalarının elverdiği ölçüde, tutuklular da dahil olmak üzere soruşturmaya yardımcı olmayı veya davaya katılmayı kabul eden kişilerin hazır bulunmasını veya bulundurulmasını kolaylaştıracak veya teşvik edeceklerdir.

5. Taraflar, banka hesaplarının gizliliği gerekçesiyle bu maddede öngörülen adli yardımlaşmadan kaçınamayacaklardır.

6. Bu maddenin hükümleri, cezai konularda adli yardımlaşma konusunu kısmen veya tamamen düzenleyen veya düzenleyecek olan ikili veya çok taraflı başka herhangi bir antlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

7. Bu maddenin 8 ila 19. fıkraları, ilgili Taraflar arasında bir adli yardımlaşma antlaşması bulunmaması halinde, bu maddeye uygun olarak yapılan talepler için uygulanacaktır. İlgili Taraflar arasında böyle bir antlaşma mevcut ise ve o antlaşmanın ilgili hükümleri yerine Taraflar bu maddenin 8 ila 19. fıkralarının uygulanması hususunda bir mutabakata varmadıkları takdirde, o antlaşmanın ilgili hükümleri geçerli olacaktır.

8. Taraflar, adli yardımlaşma taleplerinin uygulanmasından veya uygulamaya yetkili makamlara iletilmesinden sorumlu ve yetkili bir makamı veya gerektiğinde makamları belirleyeceklerdir. Bu amaçla belirlenmiş olan makam veya makamlar Genel Sekretere bildirilecektir. Adli yardımlaşma talepleri veya buna ilişkin tüm bildirimler Taraflarca bu amaçla belirlenmiş olan makamlar arasında yapılacaktır; bu hüküm, her Tarafın bu talep ve bildirimlerin kendisine diplomatik kanaldan ve acil durumlarda imkan varsa ve Taraflar uygun görürse, İnterpol aracılığıyla

yapılmasını isteme hakkını haleldar etmez.

9. Talepler, talep edilen Tarafın kabul edebileceği bir dilde yapılır. Her bir Taraf kabul edebileceği dil veya dilleri Genel Sekretere bildirecektir. Acil durumlarda ve Taraflarca kabul edildiği takdirde, talepler gecikmeksizin yazılı olarak teyit edilmek koşuluyla, sözlü olarak yapılabilecektir.

10. Adli yardımlaşma talebi aşağıdaki bilgileri ihtiva edecektir;

(a) Talebi yapan makamın adı;

(b) Talebin ilgili olduğu soruşturma, cezai takibat veya muhakemenin konusu ve niteliği ile soruşturma, cezai takibat veya muhakemeyi yürüten makamın adı ve görevleri;

(c) Tebliğ edilmek amacıyla gönderilen adli belgeler dışındaki talepler için ilgili olguların özeti;

(d) İstenilen yardımın tanımı ve talep eden Tarafın uygulanmasını arzu edebileceği herhangi bir özel usulün ayrıntıları;

(e) Mümkünse, ilgili herhangi bir kişinin kimliği, bulunduğu yer ve uyrukluğu;

(f) Delil, bilgi veya işlemlerin hangi amaçla talep edildiği.

11. Talep edilen Taraf, talebin kendi iç hukukuna uygun olarak yerine getirilmesi veya talebin yerine getirilmesini kolaylaştırmak için gerekli gördüğü tamamlayıcı bilgileri isteyebilecektir.

12. Bütün talepler, talep edilen Tarafın iç hukukuna uygun olarak ve söz konusu hukuku ihlal etmediği ölçüde ve mümkünse talepte belirtilen usule uygun olarak yerine getirilecektir.

13. Talep edilen Tarafın ön muvafakate olmadan, talep eden Taraf, anılan Tarafın verdiği bilgi ve delilleri talepte yer alan soruşturma takibat veya muhakeme amaçları dışında kullanamaz ve başkalarına veremez.

14. Talep eden Taraf, talep edilen Tarafın, talebin ve muhtevasının uygulanması için gerekli olabilecek ölçülerin ötesinde talebin gizli tutulmasını isteyebilir. Talep edilen Taraf bu isteği yerine getiremeyecek ise talep eden Tarafa durumu hemen bildirecektir.

15. Karşılıklı adli yardım talebi aşağıdaki durumlarda reddedilebilir:

(a) Talebin bu maddedeki hükümlere uygun bir biçimde yapılmaması halinde;

(b) Talep edilen Tarafın, talebin yerine getirilmesinin egemenliğine, güvenliğine, kamu düzenine ve diğer temel çıkarlarına zarar verme olasılığı bulunduğu inanması halinde;

(c) Talep edilen Taraf makamlarının kendi kazai yetkileri çerçevesinde soruşturma, cezai takibat veya davaya konu olabilecek benzer herhangi bir suça ilişkin olarak talep edilen işlemin yerine getirilmesinden men edilmiş olması halinde;

(d) Talebin yerine getirilmesi, talep edilen Tarafın karşılıklı adli yardıma ilişkin hukuk sistemine aykırı olması halinde.

16. Karşılıklı adli yardım talebinin reddi durumunda, ret nedeni bildirilecektir.

17. Talep edilen Taraf, sürmekte olan bir soruşturma takibat veya davayı etkileyeceği gerekçesiyle karşılıklı adli yardımı erteleyebilir. Böyle bir durumda, talep edilen Taraf, kendisinin gerekli gördüğü koşullarla dahi olsa yardım sağlanıp sağlanmamasına karar vermek için talep eden Tarafa danışacaktır.

18. Talep eden Tarafın ülkesindeki bir davada ifade vermeyi veya bir soruşturma.

takibat veya dava için işbirliği yapmayı kabul eden bu şahit, uzman veya başka bir kimse talep edilen ülkeden ayrılmadan önceki fiilleri, ihmali veya mahkumiyeti nedeniyle talep eden Tarafın ülkesinde takibata maruz bırakılmayacak, tutuklanmayacak, cezalandırılmayacak başka herhangi bir şekilde şahsi hürriyeti kısıtlanamayacaktır. Bu dokunulmazlık, adli makamlarca hazır bulunmasına artık gerek bulunmadığının kişiye resmen bildirilmesinden sonra birbirini izleyen 15 gün veya Tarafların mutabık; kaldığı bir süre içinde ülkeden çıkma olanağı bulunduğu halde kendi isteğiyle çıkmadığı veya çıkıp kendi isteğiyle o ülkeye döndüğü takdirde, sona erecektir.

19. Taraflar arasında aksine bir anlaşmaya varılmadığı takdirde, talebin yerine getirilmesi için yapılan olağan masraflar talep edilen Tarafça karşılanacaktır. Talebin yerine getirilmesi büyük veya olağan dışı masraf gerektirirse veya gerektirecekse, talebin yerine getirilme koşullarını ve masrafları nasıl karşılanacağını saptamak amacıyla Taraflar birbirleriyle danışacaklardır.

20. Gerekli hallerde Taraflar, bu madde hükümlerinin amaçlarına hizmet edecek, bunların uygulanmasını sağlayacak veya bu hükümleri güçlendirecek ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler akdetme olanaklarını araştıracaklardır.

Madde 8

Davaların Nakli

Taraflar, adaletin en iyi şekilde tecelli etmesi bakımından yarar görülen durumlarda, 3. maddenin 1. fıkrasında yer alan suçlara ilişkin cezai davaların nakledilmesi olanaklarını araştıracaklardır.

Madde 9

Diğer İşbirliği ve Mesleki Eğitim Biçimleri

Taraflar 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçların işlenmesinin önlenmesine yönelik mücadeleyi güçlendirmek amacıyla ve kendi hukuk ve idari sistemlerine uygun olarak birbirleriyle sıkı bir işbirliği yapacaklardır. Taraflar, ikili veya çok taraflı anlaşma ve düzenlemeleri çerçevesinde özellikle:

(a) 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçların, ilgili Taraflarca uygun görüldüğü takdirde diğer suç faaliyetleriyle olan bağları da dahil olmak üzere, tüm veçhelerine ilişkin olarak güvenli ve ivedi bilgi değişimi sağlamak amacıyla, yetkili kurum ve servisleri arasında iletişim kanalları kuracak ve idame ettireceklerdir.

(b) 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen ve uluslararası bir niteliği olan suçlara ilişkin olarak soruşturma yapılmasında:

i) 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçları işlediğinden şüphelenilen kişilerin kimliği, bulunduğu yer ve faaliyetlerine;

(ii) Söz konusu suçların işlenmesinden sağlanmış olan kazanç veya malvarlıklarının dolaşımına;

(iii) Uyuşturucu ve psikotrop maddelerin, bu Sözleşmenin I ve II numaralı tablolarında kayıtlı maddelerin ve bu suçların işlenmesi sırasında kullanılmış olan

veya kullanılması tasarlanan araç-gerecin dolaşımına ilişkin konularda işbirliği yapacaklardır:

(c) Bu fıkra hükümlerinin uygulanması amacıyla uygun durumlarda, iç hukuklarına aykırı değilse ve kişi ve operasyonların güvenliğinin korunması ihtiyacını da göz önünde tutarak, ortak ekipler oluşturacaklardır. Herhangi bir Tarafın bu ekiplerde yer alan görevlileri, ülkesinde operasyonun yapıldığı Tarafın yetkili makamlarının belirlediği çerçeve içinde faaliyette bulunacaklardır; ilgili Taraflar, bütün bu tür olaylarda, operasyonun ülkesinde yapıldığı Tarafın egemenliğine tam olarak saygı gösterilmesini sağlayacaklardır;

(d) Tahlil veya soruşturma amacıyla ve uygunsa gerekli miktarda madde vereceklerdir;

(e) Yetkili kuruluşları ve servisleri arasında etkili bir işbirliğine olanak sağlayacak ve irtibat görevlileri de dahil olmak üzere personel ve öteki uzmanların değişimini teşvik edeceklerdir.

2. Bütün Taraflar. 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçlarla mücadelede görevli kolluk kuvvetleri personeli ile gümrük görevlileri dahil öteki personel için, gerekli olduğu ölçüde mesleki eğitim programları başlatacak ve geliştireceklerdir. Bu programlar özellikle aşağıdaki hususları kapsayacaktır:

(a) 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçların tespiti ve önlenmesi için kullanılan yöntemler

(b) 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçları işlediklerinden şüphe edilen kişilerin, özellikle transit ülkelerde kullandıkları yol ve teknikler ile bunlarla mücadele yöntemleri;

(c) Uyuşturucu ve psikotrop maddelerle I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerin ithalat ve ihracatının denetimi;

(d) 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçların işlenmesinden kaynaklanan kazanç ve malvarlıklarının ve bu suçların işlenmesinde kullanılan veya kullanılması amaçlanan uyuşturucu, psikotrop ve I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerle araç-gerecin tespiti ve hareketlerinin izlenmesi;

(e) Bu kazançların, malvarlıklarının ve araç-gerecin devri, saklanması veya görünümünün değiştirilmesi için kullanılan yöntemler,

(f) Suç delillerinin toplanması;

(g) Serbest ticaret bölgelerinde ve serbest limanlarda denetim teknikleri;

(h) Kaçakçılıkla mücadelede kullanılan modern teknikler

3. Taraflar, bu maddenin 2. fıkrasında yer alan konularda uzmanlık değişimi sağlamak üzere eğitim ve araştırma programlarının planlanması ve uygulanmasında birbirlerine yardım edeceklerdir. Bu amaçla, gerekirse transit ülkelerin sorunları ve özel ihtiyaçları da dahil olmak üzere ortak sorunlara ilişkin olarak işbirliğini geliştirecek ve imkan verecek bölgesel veya uluslararası seminer ve konferanslar düzenleyeceklerdir.

Madde 10

Transit Ülkeler İçin Uluslararası İşbirliği ve Yardım

1. Taraflar, transit ülkelere ve özellikle bu tür yardım ve desteğe ihtiyacı olan gelişme yolundaki ülkelere kaçakçılığın ve benzer faaliyetlerin önlenmesine yönelik teknik işbirliği programları aracılığıyla imkanları ölçüsünde yardım etmek amacıyla doğrudan veya uluslararası veya bölgesel yetkili kuruluşlar aracılığıyla işbirliğinde bulunacaklardır.
2. Taraflar, kaçakçılığın etkin bir biçimde kontrol altına alınması ve önlenmesi için, doğrudan veya bölgesel veya uluslar arası yetkili kuruluşlar aracılığıyla, transit ülkelerin alt yapılarını geliştirmek ve güçlendirmek için bu ülkelere mali yardım yapabileceklerdir.
3. Taraflar bu madde uyarınca yapılacak uluslar arası işbirliğinin etkinliği arttırmak amacıyla ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler yapabilecekler ve bu çerçevede mali düzenlemeler akdedilmesini de göz önünde tutabileceklerdir.

Madde 11

Kontrollü Teslimat

1. Taraflar iç hukuk sistemlerinin temel ilkeleri müsaade ettiği takdirde ve olanakları ölçüsünde 1. maddenin 3. fıkrasında belirtilen suçlara iştirak etmiş olan kiksileri tespit etmek ve haklarında yasal işlem yapmak amacıyla aksettikleri anlaşma veya düzenlemeler çerçevesinde kontrollü teslimat yönteminin uluslar arası düzeyde uygun şekilde kullanılabilmesi için gerekli önlemleri alacaklardır.
2. Kontrollü teslimat yöntemine başvurulması kararı her olay için ayrı ayrı alınacak ve gerektiğinde ilgili Tarafların kazai yetkilerinin kullanılmasına ilişkin mali düzenlemeler ve mutabakatlar göz önünde bulundurulacaktır.
3. Kontrollü teslimatı konusunda anlaşmaya varılmış olan kaçak sevkiyat, ilgili Tarafların onayıyla durdurulup uyuşturucu ve psikotrop maddelerine dokunulmadan veya bunlar tamamen veya kısmen başka maddelerle değiştirildikten sonra yola devam etmesine izin verilebilir.

Madde 12

Uyuşturucu veya Psikotrop Maddelerin Yasadışı İmalatında Sıkça Kullanılan Maddeler

1. Taraflar I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerin uyuşturucu veya psikotrop maddelerin kaçak imalatında kullanılmasını önlemek için uygun görecekları önlemleri alacaklar ve birbirleriyle işbirliği yapacaklardır.
2. Taraflardan biri veya Organ, sahip olduğu bilgilerin bir maddenin I veya II numaralı tablolara kaydedilmesini gerekli kıldığı görüşündeyse, bu hususu destekleyici tüm bilgilerle birlikte Genel Sekretere bildirecektir. Bu maddenin 2 ila 7. fıkralarında söz konusu edilen yöntem, Taraflardan biri veya Organın bu maddenin I veya II numaralı tablolardan çıkartılması veya bu tablodan ötekine nakledilmesini gerektiren bilgilere sahip olması halinde de uygulanacaktır.
3. Genel Sekreter bu bildirim uygun gördüğü tüm bilgilerle birlikte Taraflara, Komisyona ve eğer bildiri bir Taraf Devletten kaynaklanıyorsa Organa da

iletecektir. Taraflar bildirime ilişkin görüşlerini, Organın yapacağı değerlendirmede ve Komisyonun alacağı kararda yardımcı olabilecek tüm tamamlayıcı bilgilerle birlikte, Genel Sekretere ileteceklerdir.

4. Organ, bir maddenin yasal kullanımının yaygınlığını, önemini ve kullanım alanlarının çeşitliliği ile hem yasal amaçlarla hem de uyuşturucu veya psikotrop maddelerin yasadışı imalatında bu maddenin yerine ikame maddelerin kullanılmasının mümkün ve kolay olup olmadığını göz önünde tutarak:

(a) Bu maddenin uyuşturucu veya psikotrop bir maddenin yasadışı imalatında sıkça kullanıldığını;

(b) Uyuşturucu veya psikotrop bir maddenin, yasadışı imalatının miktar ve yaygınlığı bakımından uluslararası önlem alınmasını haklı kılacak şekilde, kamu sağlığını tehdit edecek veya sosyal sorunlar yaratacak ciddi boyutlara ulaştığını tespit ederse, maddenin Tablo I veya II'ye kaydedilmesinin yasal kullanım ve yasadışı imalat üzerinde olabilecek etkilerini de içeren değerlendirmesiyle, bu değerlendirmesinin ışığında varsa uygun olabilecek kontrol önlemlerine ilişkin tavsiyelerini Komisyona bildirecektir.

5. Komisyon, Tarafların görüşleri ile değerlendirmesi bilimsel düzeyde belirleyici olan Organın görüş ve tavsiyelerini ve konuyla ilgili olabilecek öteki etkenleri de göz önünde tutarak, üye sayısının üçte iki çoğunluğuyla bir maddeyi I veya II numaralı tabloya dahil edebilecektir.

6. Komisyonun bu madde uyarınca alınan her kararı Genel Sekreter tarafından bu Sözleşmeye Taraf olan veya olabilecek tüm Devletlerle kuruluşlara ve Organa bildirilecektir. Bu kararlar bildirim tarihinden 180 gün sonra yürürlüğe gireceklerdir.

7.**(a)** Komisyon tarafından bu madde çerçevesinde alınan kararlar, Taraflardan biri tarafından bildirim takip eden 180 gün içinde yazılı olarak talep edilmesi halinde, gözden geçirilmek üzere Konseye sunulacaktır. Müracaatın, gerekçesini oluşturan tüm bilgilerle birlikte, Genel Sekretere yapılması gerekir.

(b) Genel Sekreter müracaatı ve gerekli bilgileri Komisyona, Organa ve tüm Taraflara iletecek ve 90 gün içinde görüşlerini bildirmeye davet edecektir. Gelen tüm görüşler incelenmek üzere Konseye sunulacaktır.

(c) Konsey, komisyonun kararını onaylayabilir veya iptal edebilir. Konsey, kararı Sözleşmeye taraf olan olabilecek tüm Devletlerle kuruluşlara, Komisyona ve Organa iletecektir.

8.**(a)** Bu maddenin 1. fıkrasında yer alan hükümlerin genel niteliği ile 1961 tarihli Sözleşme, Değiştirilmiş 1961 tarihli Sözleşme ve 1971 tarihli Sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Taraflar, I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerin kendi ülkelerindeki imalatını ve dağıtımını denetlemek için uygun gördükleri önlemleri alacaklardır.

(b) Bu amaçla Taraflar:

(i) Söz konusu maddelerin imalat ve dağıtımını yapan tüm kişi ve firmaları denetleyebileceklerdir;

(ii) Bu tür üretim veya dağıtımın yapılabileceği kurumları ve iş yerlerini bir izin rejimi çerçevesinde denetime tabi tutabileceklerdir;

(iii) Yukarıda belirtilen faaliyetlerde bulunacak izin sahiplerinin izin belgesi

almalarını da isteyebileceklerdir;

(iv) Bu maddelerin, üreticilerin ve dağıtıcıların elinde, normal ticaretin ve pazar koşullarının gerektirdiği miktarların üzerinde birikmesine engel olabileceklerdir.

9. Taraflar I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerle ilgili olarak aşağıdaki önlemleri alacaklardır:

(a) Şüpheli faaliyetlerin tespit edilmesini kolaylaştırmak amacıyla I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerin uluslar arası ticaretini denetlemek üzere bir sistem kuracak ve idame ettireceklerdir. Bu denetleme sistemleri, şüpheli sipariş ve faaliyetleri yetkili makamlara bildirmesi gereken imalatçı, ithalatçı, ihracatçı, toptancı ve perakendecilerle sıkı bir işbirliği yapılarak uygulanacaktır.

(b) Uyuşturucu veya psikotrop bir maddenin kaçak imalatında kullanılacağına ilişkin yeterli delil olduğu takdirde, I veya II numaralı tablolarda kayıtlı maddelere el konulmasına olanak sağlayacaklardır.

(c) I veya II numaralı tablolarda kayıtlı herhangi bir maddenin, uyuşturucu veya psikotrop maddelerin kaçak imali amacıyla ithal veya ihraç edildiği veya transit geçirildiği yolunda bir kanaat varsa, ilgili Tarafların yetkili makam ve servislerine, bu kanaate neden olan hususlara ve özellikle kullanılan ödeme biçimlerine ve diğer önemli unsurlara ilişkin olarak mümkün olan en seri biçimde duyuruda bulunacaklardır.

(d) İthalat ve ihracat konusu olan sevkıyatın doğru bir şekilde etiketlenmesini ve belgelendirilmesini isteyeceklerdir. Fatura, manifesto, gümrük, nakliye ve diğer gönderme belgeleri gibi ticari belgelerde ithalat veya ihracat konusu olan maddelerin I veya II numaralı tablolarda yazıldığı biçimde isimleri, ithal veya ihraç edilen miktar; ithalatçının ve ihracatçının adı ve adresi ile bilindiği takdirde alıcının adresi belirtilecektir.

(e) Bu fıkranın (d) bendinde söz konusu edilen belgelerin asgari iki yıl saklanmasını ve yetkili makamların incelemesine açık tutulmasını sağlayacaklardır.

10. (a) 9.fıkra.hükümlerine ilaveten ve ilgili Tarafın Genel Sekretere yapacağı talep üzerine her bir Taraf, ülkesinden I Numaralı tabloda kayıtlı bir madde ihraç edildiği zaman ihracattan önce yetkili makamlarınca ithalatçı ülke yetkili makamlarına aşağıdaki bilgilerin verilmesini sağlayacaktır:

(i) İthalatçının, ihracatçının ve biliniyorsa alıcının adı ve adresi;

(ii) I Numaralı Tablodaki maddenin adı;

(iii) İhraç edilen maddenin miktarı;

(iv) Öngörülen hudut giriş kapısı ve öngörülen sevkıyat tarihi;

(v) Taraflar arasında karşılıklı tespit edilmiş olabilecek diğer tüm bilgiler.

b) Taraf her Devlet arzuyu şayan veya gerekli gördüğü takdirde, bu fıkrada öngörülenlerden daha sıkı ve ciddi denetim önlemleri alabilecektir.

11. Bir Taraf, bu maddenin 9 ve 10. fıkraları uyarınca diğer bir Tarafa bilgi verdiği takdirde, bu bilgileri alan Tarafın ticari veya mesleki sırların veya ticari yöntemlerin gizliliğine riayet etmesini isteyebilecektir.

12. Taraf her Devlet, aşağıdaki bilgileri, Organın tespit edeceği biçim ve tarzda ve hazırlayacağı formları kullanarak her yıl Organa verecektir:

(a) I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerin yakalanan miktarı ve

biliniyorsa kaynağı

(b) I veya II numaralı tablolarda kayıtlı olmamakla birlikte uyuşturucu veya psikotrop maddelerin kaçak imalatında kullanıldığı tespit edilen ve ilgili tarafın Organın dikkatine getirmek için yeterince önemli olarak gördüğü diğer maddeler, (c) Kaçağa kayma ve kaçak imalat yöntemleri

13. Organ bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak her yıl Komisyona rapor verecek ve Komisyon I ve II numaralı tabloların yeterliliğini ve uygunluğunu periyodik; olarak; gözden geçirecektir.

14. Bu maddenin hükümleri, tıbbi müstahzarlar ile ve I veya II numaralı tablolarda kayıtlı maddeler ihtiva eden ve bu maddelerin kolaylıkla kullanılmasına veya çıkarılmasına imkan vermeyecek şekilde terkip edilmiş diğer müstahzarlara uygulanmayacaktır.

Madde 13

Malzeme ve Teçhizat

Taraflar uyuşturucu ve psikotrop maddelerin kaçak üretimi veya imalatı amacıyla malzeme ve teçhizat ticaretini ve kaçağa kaymasını önlemek için uygun görecekları önlemleri alacaklar ve bu amaçla işbirliği yapacaklardır.

Madde 14

Uyuşturucu Madde İçeren Bitkilerin Kaçak Olarak Yetiştirilmesinin Önlenmesine ve Uyuşturucu ve Psikotrop maddelere Olan Yasadışı Talebin Ortadan Kaldırılmasına Yönelik Önlemler

1. Tarafların bu Sözleşme uyarınca alacakları önlemler uyuşturucu ve psikotrop madde içeren bitkilerin kaçak olarak yetiştirilmesinin önlenmesi ve uyuşturucu ve psikotrop maddelere olan yasadışı talebin ortadan kaldırılması konusunda 1961 Sözleşmesi, Değiştirilmiş 1961 Sözleşmesi ve 1971 Sözleşmesinin hükümlerinden daha az katı olmayacaktır.

2. Taraf her Devlet afyon haşhaşı, koka ağacı ve Hint keneviri bitkisi gibi uyuşturucu veya psikotrop maddeler içeren bitkilerin ülkesinde yasadışı üretiminin önlenmesi ve kaçak olarak yetiştirilenlerin imha edilmesi için gerekli önlemleri alacaktır. Benimsenen önlemler temel insan haklarına saygılı olacak ve tarihi kayıtlarla doğrulanması halinde. mevcut geleneksel yasal kullanımı ve çevre korunmasını göz önünde bulunduracaktır.

3. (a) Kaçak ekimi önlemeye yönelik çabaları daha da etkinleştirmek için Taraflar işbirliği yapabileceklerdir. Bu işbirliği, başka şeyler yanında ve uygunsa, yasadışı üretimin yerini alabilecek ve ekonomik açıdan sürdürülebilir alternatiflere yol açacak entegre kırsal kalkınmaya destek sağlanmasını da içerebilecektir. Bu tür kırsal kalkınma programlarının uygulanmaya başlanılmasından önce pazara ulaşım, elde mevcut kaynaklar ve o sırada hüküm süren sos yo-ekonomik koşullar gibi etkenlerin dikkate alınması gereklidir. Taraflar, aralarında, işbirliği için uygun diğer

tüm önlemlerin alınmasını da kararlaştırabileceklerdir.

(b) Taraflar kaçak ekimin önlenmesi konusunda bilimsel ve teknik bilgi değişimiyle bilimsel araştırma çalışmalarını da kolaylaştıracaklardır

(c) Sınırdış Taraflar, sınırın kendi taraflarında kaçak ekimin önlenmesi programları çerçevesinde işbirliğinde bulunmaya çalışacaklardır.

4. Taraflar insan ızdırabını azaltmak ve kaçakçılığın mali cazibesini ortadan kaldırmak amacıyla uyuşturucu ve psikotrop maddelere olan yasadışı talebin ortadan kaldırılmasına veya azaltılmasına yönelik uygun önlemleri alacaklardır. Bu önlemler için, başka belgeler yanında, Birleşmiş Milletlerin, Dünya Sağlık Örgütü gibi Birleşmiş Milletler uzman kuruluşlarının ve yetkili öteki uluslar arası kuruluşların tavsiye kararları ile 1987 yılında yapılan Uyuşturucu Maddelerin Kötüye Kullanımı ve Kaçakçılığına dair uluslar arası Konferansta kabul edilen Sonuç Belgesinin uyuşturucu madde kullanımının önlenmesi ve bağımlıların tedavisi ve rehabilitasyonu alanlarında faaliyet gösteren devlet kuruluşlarına ve hükümet dışı kuruluşlarla özel kişi ve kuruluşlara ilişkin hükümleri esas alınabilecektir. Taraflar, uyuşturucu ve psikotrop maddelere olan yasadışı talebi ortadan kaldırmak veya azaltmak amacıyla ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler akdedebileceklerdir.

5. Taraflar el konulan veya müsadere edilen uyuşturucu ve psikotrop maddeler ile I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerin gecikmeden imha edilmesi veya yasal olarak kullanılması ve yeterli miktarının belgelenip delil olarak saklanması için gerekli önlemleri de alabileceklerdir.

Madde 15

Ticari Taşımacılar

1. Taraflar ticari taşımacıların işlettiği nakliye araçlarının, 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçların işlenmesinde kullanılmaması için gerekli önlemleri alacaklardır. Önlemler ticari taşımacılarla akdedilecek özel düzenlemeleri de kapsayabilecektir.

2. Taraflar, ticari taşımacıların işlettikleri nakliye araçlarının 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçların işlenmesinde kullanılmasını önlemek için makul önlemler almalarını sağlayacaklardır. Bu önlemlere aşağıdaki hususlar dahil edilebilecektir:

(a) Ticari taşımacının asıl işyerinin Taraf Devletin ülkesinde olması halinde :

(I) Personelin şüpheli kişi ve sevkıyatı tanıyabilecek şekilde eğitilmesi;

(II) Personelin dürüst kalmasının teşvik edilmesi;

(b) Ticari taşımacının Taraf Devletin ülkesinde faaliyet göstermesi halinde :

(I) Mümkün olduğu her halde taşıma senetlerinin önceden sunulması;

(ii) Tahrif edilemez ve ayrı ayrı kontrol edilebilen mühürler kullanılması;

(iii) 3. maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçlarla irtibatlandırılabilir şüpheli her durumun uygun ilk fırsatta yetkili makamlara bildirilmesi.

3. Taraf her Devlet, giriş ve çıkış kapılarıyla diğer gümrük kontrol bölgelerinde, yetkisiz kişilerin taşıtlara ve yüklerine ulaşmalarının engellenmesi ve gerekli

güvenlik önlemlerinin uygulanması için ticari taşımacılarla yetkili makamların işbirliği yapmalarını sağlamaya çalışacaktır.

Madde 16

Ticari Belgeler ve İhraç Mallarının Etiketlenmesi

1. Taraf her Devlet uyuşturucu ve psikotrop maddelerin yasal ihracatının uygun şekilde belgelendirilmesini sağlayacaktır. 1961 Sözleşmesinin 31. maddesinde Değiştirilmiş 1961 Sözleşmesinin 12. maddesinde ve 1971 Sözleşmesinin 12. maddesinde belirtilen belgelere ilaveten, fatura, manifesto, gümrük, nakliye ve diğer sevkiyat belgeleri gibi ticari belgelerde, ihraç edilen uyuşturucu ve psikotrop maddelerin 1961 Sözleşmesi, Değiştirilmiş 1961 Sözleşmesi ve 1971 Sözleşmesinin ekindeki cetvellerdekine uygun şekilde isimleri, ihraç edilen miktarı ve ihracatçının, ithalatçının ve bilindiği takdirde alıcının isim ve adresi de belirtilecektir.
2. Taraf her Devlet ihraç edilen uyuşturucu ve psikotrop maddelerin yanlış biçimde etiketlenmemesini sağlayacaktır.

Madde 17

Deniz Yoluyla Kaçakçılık

1. Taraflar, uluslararası deniz hukukuna uygun olarak, deniz yoluyla yapılan kaçakçılığı önlemek amacıyla mümkün olan en ileri düzeyde işbirliği yapacaklardır.
2. Kendi bayrağını taşıyan veya hiçbir bayrak veya kayıt işareti görülmeyen bir geminin uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığına dair makul bir şüphesi olan bir Taraf, geminin bu amaçla kullanımına son vermek amacıyla diğer Tarafların yardımını talep edebilecektir. Böyle bir talepte bulunulan Taraflar imkanları ölçüsünde yardımda bulunacaklardır.
3. Uluslar arası hukuka uygun olarak seyrüsefer serbestisinden yararlanan ve diğer bir Tarafın bayrağını veya kayıt işaretlerini taşıyan bir geminin kaçakçılık yaptığına dair makul gerekçelere sahip olan bir Taraf, bayrak Devletine bu durumu bildirebilecek, kaydın doğrulanmasını ve doğrulanması halinde gemiyle ilgili olarak uygun önlemleri almak için bayrak Devletinden izin isteyebilecektir.
4. 3. fıkraya veya aralarında yürürlükte bulunan antlaşmalara veya ayrıca aksettikleri anlaşma veya düzenlemelere uygun olarak, bayrak Devleti talep eden Devlete başka işlemler yanında :
 - (a) Gemiye çıkılması;
 - (b) Geminin aranması;
 - (c) Kaçakçılığa ilişkin deliller bulunması halinde gemiye, gemideki kişilere ve yüküne ilişkin olarak uygun işlemlerin yapılması için izin verebilecektir.
5. Bu madde uyarınca işlem yapılması durumunda, ilgili Taraflar denizde can güvenliği ile gemi ve yükünün güvenliğinin tehlikeye atılmaması ve bayrak

Devletin veya ilgili diğerk herhangi bir Devletin ticari ve hukuki çıkarlarının haleldar edilmemesi gerektiğini göz önünde tutacaklardır.

6. Bayrak Devleti, bu maddenin 1. fıkrasındaki yükümlülüklerine uygun olacak ölçüde, vereceği müsaadeyi talep eden Taraf ile sorumluluğa ilişkin koşullar dahil karşılıklı olarak kabul edilecek koşullara bağlı kalabilecektir.

7. Bu maddenin 3. ve 4. fıkralarında belirtilen amaçlar için Taraf her Devlet, bir geminin kendi bayrağını çekmeye hakkı olup olmadığını tespit amacıyla bir diğerk Tarafça yapılan taleplerle 3. fıkra uyarınca yapılan izin taleplerini gecikmeksizin cevaplandıracaktır. Bu Sözleşmeye taraf olunurken, her Taraf, bu tür talepleri kabul edecek ve cevaplandırarak yetkili makamı veya gerekiyorsa makamları belirleyecektir. Belirlemeyi takip eden bir ay içinde, belirlenen makam Genel Sekreter aracılığıyla diğerk tüm Tarafllara bildirilecektir.

8. Bu madde uyarınca herhangi bir işlem yapan bir Taraf, bu işlemin sonuçlarını ilgili bayrak Devletine gecikmesizin bildirecektir.

9. Tarafllar bu maddenin hükümlerini uygulamak veya daha etkili kılmak amacıyla ikili veya bölgesel anlaşma veya düzenlemeler akdedilmesini göz önünde bulunduracaklardır.

10. Bu maddenin 4. fıkrasında belirtilen işlemler, sadece, askeri gemi veya askeri uçaklarla Devlet hizmetinde olduğunu gösteren açık işaretler taşıyan, bu şekilde kolayca tanınabilecek ve usulüne uygun biçimde yetkili kılınmış diğerk gemi veya uçaklar tarafından yerine getirilebilecektir.

11. Bu madde uyarınca yapılacak tüm işlemlerde, kıyı Devletlerinin hak ve yükümlülükleriyle uluslar arası deniz hukukuna uygun olarak kullanacakları kazai yetkilerin haleldar edilmemesi veya etkilenmemesi gereği göz önünde tutulacaktır.

Madde 18

Serbest Ticaret Bölgeleri ve Serbest Limanlar

1. Tarafllar, serbest bölge ve limanlarda uyuşturucu ve psiko trop maddeler ile I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddelerin kaçakçılığını önlemek için, ülkenin diğerk yerlerinde uygulanan önlemlerden daha gevşek olmadan önlemler uygulayacaktır.

2. Tarafllar :

(a) Serbest bölge ve limanlarda mal ve şahıs hareketlerini denetlemeye çalışacaklar ve bu amaçla yüklerle, gezinti ve balıkçı tekneleri de dahil olmak üzere giriş ve çıkış yapan gemilerin uçak ve araçların ve gerektiğinde bu taşıtların mürettebatı ile yolcuların ve bunların eşyalarının aranması için ilgili makamlarını yetkilendireceklerdir ;

(b) Serbest ticaret bölgelerine ve serbest limanlara giren veya çıkan ve uyuşturucu ve psiko trop maddeler ile I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddeler içerdiğinden kuşku lanılan yükleri tespit edecek sistemler kurmaya ve idame ettirmeye çalışacaklardır :

c) Serbest bölge ve limanlardaki liman ve doklarla havaalanı ve hudut kapılarında gözetleme sistemleri kurmaya ve idame ettirmeye çalışacaklardır.

Madde 19

Posta Hizmetlerinin Kullanımı

1. Taraflar, posta servislerinin kaçakçılık amacıyla kullanılmasını önlemek için Evrensel Posta Birliği Sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülüklerine ve iç hukuk sistemlerinin temel ilkelerine uygun önlemler alacaklar ve bu amaçla birbirleriyle işbirliğinde bulunacaklardır.
2. 1. fıkrada öngörülen önlemler özellikle aşağıdaki hususları içerecektir :
 - (a) Posta hizmetlerinin kaçakçılık amacıyla kullanılmasına önlemek ve bastırmak için eşgüdümlü bir faaliyet;
 - (b) Posta gönderilerindeki kaçak uyuşturucu ve psikotrop maddelerle I ve II numaralı tablolarda kayıtlı maddeleri ortaya çıkarmaya yarayacak tahkikat ve denetleme yöntemlerinin yetkili kolluk kuvvetleri tarafından uygulamaya konularak idame ettirilmesi;
 - (c) Adli takibat için gerekli delillerin derlenmesine imkan verecek yasal önlemler.

Madde 20

Taraf Devletlerce Verilmesi Gerekli Bilgiler

- Taraflar, Sözleşmenin ülkelerinde uygulanmasına ilişkin bilgileri ve özellikle :
- (a) Sözleşmenin uygulanması için çıkarılan kanun ve tüzüklerin metinlerini ;
 - (b) Kendi kazai yetki alanlarında yer alan ve yeni eğilimler, miktarlar, maddelerin temin edildiği kaynaklar veya kaçakçılık yapan kişilerin uyguladığı yöntemler bakımından önemli gördükleri kaçakçılık olaylarını Genel Sekreter aracılığıyla Komisyona bildireceklerdir.
2. Taraflar bu bilgileri Komisyonun tespit edeceği biçim ve tarihlerde bildireceklerdir.

Madde 21

Komisyonun Görevleri

- Komisyon, bu Sözleşmenin amaçlarıyla ilgili olan tüm konuları ve özellikle aşağıdaki hususları incelemekle yetkilidir :
- (a) Komisyon, 20. madde uyarınca Taraflarca verilen bilgileri temel alarak, Sözleşmenin uygulanmasını izleyecektir;
 - (b) Komisyon Taraflardan alınan bilgilere dayanarak telkin ve genel tavsiyelerde bulunabilecektir;
 - (c) Komisyon, Organın görevleriyle ilgili olabilecek herhangi bir konuyu Organın dikkatine getirebilecektir;
 - (d) Komisyon, 22. maddenin I (b) fıkrası uyarınca Organın kendisine havale

ettiği tüm sorunlara ilişkin olarak uygun gördüğü şekilde işlem yapacaktır;

(e) Komisyon, 12. maddede belirlenen yöntemle 1 ve 2 numaralı tablolarda değişiklik yapabilecektir;

(f) Komisyon, bu Sözleşme uyarınca kabul ettiği karar ve tavsiyeleri, Sözleşmeye Taraf olmayan Devletlerin de bu doğrultuda hareket etmelerine olanak sağlamak amacıyla, söz konusu

Devletlerin dikkatine getirebilecektir.

Madde 22

Organın Görevleri

1. Komisyonun 21. maddede belirlenen görevleri ve Organ ve Komisyonun 1961 Sözleşmesi, Değiştirilmiş 1961 Sözleşmesi ve 1971 Sözleşmesi ile belirlenmiş olan görevleri saklı kalmak kaydıyla :

(a) Organ kendisine, Genel Sekretere veya Komisyona sağlanan veya Birleşmiş Milletler kuruluşları tarafından verilen bilgilerin incelenmesi sonucunda, kendi yetki alanına giren konularda bu Sözleşmenin amaçlarının yerine getirilmediği izlenimi edinirse, ilgili Taraf veya Taraflardan konuya ilişkin olarak bilgi isteyebilecektir;

(b) 12, 13 ve 16. maddelerle ilgili olarak :

(i) Organ, bu fıkranın (a) bendine uygun olarak işlem yaptıktan sonra 12, 13 ve 16. maddelerin uygulanmasını sağlamak için, gerek duyarsa, o günkü koşullarda gerekli gözükten düzeltici önlemlerin alınmasını ilgili Taraftan isteyebilecektir;

(ii) Organ, aşağıdaki (iii) alt-bendi uyarınca bir işlem yapıncaya kadar, ilgili Tarafla önceki alt-bentler uyarınca yapmış olduğu haberleşmenin gizliliğine riayet edecektir.

(iii) Organ, bu bend uyarınca ilgili Tarafa almaya davet ettiği düzeltici önlemlerin alınmadığını tespit ederse, konuyu Tarafların Konseyin ve Komisyonun dikkatine getirebilecektir. Bu bend uyarınca yayınlanacak tüm raporlarda, istemesi halinde ilgili Tarafın görüşüne de yer verilecektir.

2. Herhangi bir Taraf bu madde çerçevesinde kendisini doğrudan ilgilendiren bir sorunun görüşüleceği Organ toplantılarına katılmaya davet edilecektir.

3. Organ tarafından bu madde uyarınca alınan kararlarda oybirliği sağlanamazsa, azınlık görüşü de açıklanacaktır.

4. Organın bu madde uyarınca alacağı kararlar, üye tam sayısını üçte iki çoğunluğuyla alınacaktır.

5. Organ bu maddenin 1. fıkrasının (a) bendinde belirlenen görevlerini yerine getirirken, elindeki tüm bilgilerin gizliliğine riayet edecektir.

6. Bu maddenin Organa vermiş olduğu sorumluluk, bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak Taraflar arasında akdedilmiş olan antlaşma veya anlaşmaların uygulanmasını kapsamayacaktır.

7. Bu maddenin hükümleri, Taraflar arasında 32. madde hükümleri kapsamına giren anlaşmazlıklara uygulanmayacaktır

Madde 23

Organın Raporları

1. Organ faaliyetlerine ilişkin olarak her yıl bir rapor hazırlayacaktır. Bu raporda Organın elindeki bilgilerin tahlili ile, varsa ve uygunsa Taraflarca verilen veya Taraflardan istenilen açıklamalarla Organın yapmak isteyecekleri gözlem ve tavsiyelere de yer verilecektir. Organ, gerekli gördüğü takdirde, başka raporlar da düzenleyebilecektir. Raporlar Komisyon aracılığıyla ve Komisyonun uygun görebileceği gözlemleriyle birlikte Konseye sunulacaktır.
2. Organın raporları Genel Sekreter tarafından taraflara iletilecek ve daha sonra yayımlanacaktır. Taraflar raporların herhangi bir kısıtlama olmadan dağıtımına izin vereceklerdir.

Madde 24

Bu Sözleşmenin Öngördüğü Önlemlerden Daha Sıkı önlemler Uygulanması

Taraflar, kaçakçılığı önlemek veya bastırmak için arzu ettikleri veya gerekli gördükleri takdirde bu Sözleşmenin öngördüğü önlemlerden daha sıkı veya daha şiddetli önlemler alabileceklerdir.

Madde 25

Daha Önceki Antlaşmalardan Kaynaklanan Hak Ve Yükümlülüklerin İhlal Edilmezliği

Bu sözleşmenin hükümleri Tarafların 1961 Sözleşmesi, Değiştirilmiş 1961 sözleşmesi ve 1971 Sözleşmesinden kaynaklanan herhangi bir hak veya yükümlülüklerini ihlal etmeyecektir.

Madde 26

İmza

Bu Sözleşme 20 Aralık 1988- 28 Şubat 1989 tarihleri arasında Bileşmiş Milletler Viyana Ofisinde ve daha sonra 20 Aralık 1989 tarihine kadar Bileşmiş Milletlerin New York'daki Merkezinde:

- (a) Tüm Devletlerin;
- (b) Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi tarafından temsil edilen Namibya'nın;
- (c) Bu Sözleşmede ele alınan konulara ilişkin olarak uluslararası anlaşma müzakere, akit ve uygulama yetkisi olan bölgesel ekonomik bütünleşme örgütlerinin imzasına açık tutulacaktır. Sözleşmede kullanılan Taraf, Devlet veya ulusal makam deyimleri, bu örgütler için kendi yetki alanları çerçevesinde geçerli olacaktır.

Madde 27

Onay, Kabul, Uygun Bulma veya Resmi teyit İşlemi

1. Bu Sözleşme, Devletlerin ve Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi tarafından temsil edilen Namibya'nın onay, kabul veya uygun bulmasına ve 26. maddenin (c) bendinde değinilen bölgesel ekonomik bütünleşme örgütlerinin resmi teyit işlemlerine tabidir. Onay, kabul, uygun bulma ve resmi teyit belgeleri Genel Sekretere tevdi edilecektir.

2. Bölgesel ekonomik bütünleşme örgütleri, resmi teyit belgelerinde, bu Sözleşmenin düzenlediği konulardaki yetki alanlarını belirteceklerdir. Bu örgütler bu Sözleşmenin düzenlediği konularda yetki alanlarında ; yapılabilecek her türlü değişikliği de Genel Sekretere bildireceklerdir.

Madde 28

Katılma

1. Bu Sözleşme tüm Devletlerin, Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi tarafından temsil edilen Namibya'nın ve 26. maddenin (c) fıkrasında değinilen bölgesel ekonomik bütünleşme örgütlerinin katılmasına açık tutulacaktır. Katılma, katılma belgesinin Genel Sekretere tevdi edilmesi yoluyla olacaktır.

2. Bölgesel ekonomik bütünleşme örgütleri, katılma belgelerinde, bu Sözleşmenin düzenlediği konulardaki yetki alanlarını belirteceklerdir. Bu örgütler bu Sözleşmenin düzenlediği konularda yetki alanlarında yapılabilecek her türlü değişikliği de Genel Sekretere bildireceklerdir.

Madde 29

Yürürlüğe Giriş

1. Bu Sözleşme Devletler veya Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi tarafından temsil edilen Namibya tarafından yirminci onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgesinin Genel Sekretere tevdiini izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

2. Yirminci onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgesinin tevdiinden sonra Sözleşmeyi onaylayan, kabul eden, uygun bulan veya katılan her Devlet ile Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi tarafından temsil edilen Namibya için Sözleşme, onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgesinin tevdiini izleyen doksanıncı gün yürürlüğe girecektir.

3. 26. maddenin (c) fıkrasında değinilen her bölgesel ekonomik bütünleşme örgütü için, bu Sözleşme resmi teyit veya katılma belgesinin tevdiini izleyen, veya daha sonraysa, Sözleşmenin bu maddenin 1. bendi uyarınca yürürlüğe gireceği gün, yürürlüğe girecektir.

Madde 30

Fesih

1. Her Taraf, Genel sekretere yapacağı yazılı bir bildirim ile Sözleşmeyi her zaman feshedebilir.
2. Fesih, fesih bildiriminin Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten bir yıl sonra ilgili Taraf için geçerli olacaktır.

Madde 31

Değişiklikler

1. Her hangi bu Taraf Sözleşmede değişiklik yapılmasını önerebilir. Herhangi bir değişiklik önerisinin metni ve nedenleri ilgili Tarafça Genel Sekretere iletilecektir. Genel Sekreter değişiklik önerisini diğer Taraflara ileticek ve öneriyi kabul edip etmediklerini soracaktır. Bu şekilde Genelge yapılan değişiklik önerisi metni, herhangi bir Tarafça genelgeyi takip eden 24 ay içinde reddedilmez ise kabul edilmiş sayılacak ve her bu Taraf için bu değişikliğin kendisini bağladığını bildiren bu belgeyi Genel Sekretere tevdiinden itibaren 90 gün sonra değişiklik o Taraf için yürürlüğe girecektir.
2. Değişiklik önerisi herhangi bir Tarafça reddedilirse, Genel Sekreter Taraflarla danışmalarda bulunacak ve çoğunluk isterse sorunu Tarafların görüşleriyle birlikte Konseye sunacaktır. Konsey, Birleşmiş Milletler Yasasının 62. maddesinin 4. fıkrası uyarınca bu konferans toplamaya karar verebilecektir. Böyle bir konferans sonucu kabul edilecek her değişiklik bir Değişiklik Protokolünde yer alacaktır. Bu Protokol ile kendini bağlı sayma iradesine Genel Sekretere açıklıkla bildirilmesi gerekecektir.

Madde 32

Anlaşmazlıkların Çözümü

1. Bu Sözleşmenin yorumlanmasında veya uygulanmasında iki veya daha çok Taraf arasında anlaşmazlık çıkması halinde, Taraflar görüşme, soruşturma, arabuluculuk, uzlaştırma, hakemlik ve bölgesel kuruluşlara başvurma veya yargı yoluyla veya bizzat seçecekleri başka barışçı yollarla anlaşmazlığı çözümlenmesi amacıyla birbirlerine danışacaklardır.
2. 1. fıkrada öngörülen yollarla çözümlenemeyen bu gibi herhangi bir anlaşmazlık, anlaşmazlığa taraf olan Taraf devletlerden herhangi birinin talebi üzerine karar için Uluslararası Adalet Divanına havale edilecektir.
3. 26. maddenin (c) fıkrasında atıfta bulunulan uluslararası ekonomik bütünleşme örgütlerinden biri bu Maddenin I. fıkrasında öngörülen yollarla çözümlenemeyen bir anlaşmazlığa taraf olması halinde, BM üyesi bir Devlet aracılığıyla, Konseyin Uluslararası Adalet Divanından Divan Statüsünün 65. Maddesi uyarınca danışma görüşü istemesini talep edebilecektir. Bu görüş bağlayıcı olacaktır.
4. Her Devlet, bu Sözleşmeyi imza veya onay, kabul veya uygun bulma sırasında veya Sözleşmeye katılırken veya her bölgesel ekonomik bütünleşme örgütü imza veya resmi teyit veya katılma belgesinin tevdi aşamasında kendisini bu maddenin

2. ve 3. fıkraları ile bağılı saymadığını beyan edebilecektir. Diğer Taraflar böyle bir beyanda bulunan herhangi bir Tarafa karsı 2. ve 3. fıkralarla bağılı olmayacaklardır. 5. Bu maddenin 4. fıkrası uyarınca beyanda bulunan herhangi bir Taraf, bu beyanını Genel Sekretere bildirimde bulunmak suretiyle her zaman geri çekebilecektir.

Madde 33

Asli Metinler

Bu Sözlüşmenin Arapça,,Çince, İngilizce, Fransızca, İspanyolca ve Rusça metinler eşit şekilde geçerlidir.

Madde 34

Tevdi Makamı

Genel Sekreter bu Sözlüşmenin tevdi makamı olacaktır.

Aşağıda imzaları bulunanlar, hassaten yetkili olarak bu Sözlüşmeye imzalarını koymuşlardır. Viyana'da, tek orijinal nüsha olarak işbu 1988 yılı Aralık ayının 20'nci gününde yapılmıştır.

EKLER : Tablo I

Ephedrine

Ergotamine

Ergometrine

Lysergic acid

1-phenyl – 2- propanone

Pseudoephedrine

Ayrıca bu Tabloda sıralanan

Maddelerin varsa tuzları

